

Сокальський Іван Петрович

Народився у 1829 (за деякими джерелами у 1830). У 1850 році І. П. Сокальський закінчив історико-філологічний факультет Харківського університету та зі ступенем кандидата наук у 1851 році був призначений ад'юнктом Рішельєвського ліцею в Одесі на кафедру політичної економії і комерції.

У 1852 році у Харківському університеті вчений захистив магістерську дисертацію «Про значення сумісництва в області промисловості».

1850-1853 рр. – І.П. Сокальський видає брошури про зовнішню торгівлю Новоросійського краю і Бессарабії.

З 1855 по 1857 рік бере участь у виданні «Одеського вісника», публікуючи статті під псевдонімом Д. Дністровського. Під псевдонімом Д. Дністровський учений пише і літературні нариси, які публікує у виданнях півдня Росії, у київському виданні «Зоря».

1858 рік – І. П. Сокальський у Харківському університеті обіймає посаду екстраординарного професора кафедри політичної економії та статистики. Примикаючи до історичного напрямку політичної економи, він відкрив у Харківському університеті курс історії економічних шкіл, що вперше було введено до навчального процесу у російських і українських університетах.

1861 рік – І. П. Сокальський публікує в «Одеському віснику» публічні лекції про земельні банки та про вибір місця для новоросійського університету, що були прочитані в Харкові.

1862 рік – І. П. Сокальський одержує бажане трирічне відрядження за кордон, і відвідує Англію, Ірландію, Францію, Голландію, Бельгію, Швейцарію, Італію. Він не тільки цікавиться структурою та стилем викладання економічних наук, але і знайомиться з господарським життям, відвідує школи, наукові товариства, гірничі заводи, фабрики, кредитні установи, докладно вивчає діяльність кооперативів.

1866-1869 рр. – І. П. Сокальський викладає в університеті одразу чотири дисципліни у зв'язку з відсутністю викладачів, крім курсів з поліцейського і фінансового права.

1872 рік: у Київському університеті Св. Володимира Сокальський захищає дисертацію на тему «Англосаксонська сільська громада» і йому присвоюється ступінь доктора політичної економії і статистики.

1892 рік: він працює помічником голови Харківського губернського статистичного комітету, керує в Харкові одноденними переписами 1866, 1873 і 1879 рр. Захоплювався І.П. Сокальський літературою і музикою.

1872 рік: І. П. Сокальський стає ординарним професором, а з 1883 року – Заслуженим професором Харківського університету, де він працював до самої смерті.

1874 рік: на «4-му з'їзді російських сільських господарів», у грудні, І.П. Сокальський виступає з доповіддю «Про вплив на наше сільське господарство поземельного кредиту в його сучасному вигляді», він уже тоді звертав увагу російського суспільства на загрозову заборгованість землеволодіння, викликану іпотечним кредитуванням.

1880 рік: за участі дослідників кустарних промислів і за сприяння його дружини І.П. Сокальським була влаштована виставка кустарних виробів Харківської губернії. У цьому ж році І. Сокальський і склав «Нарис кустарних промислів у Харківській губернії», що був направлений до Москви для організації всеросійської виставки.

1883 рік: відомо, що І.П. Сокальський займався питаннями дослідження спадщини відомого філолога-славіста І. Срезневського, про що свідчить публікація І. Сокальського «І. Срезневський» у «Додатку до Статистичного Листка Харківського губернського статистичного комітету»

Останньою його роботою, як він сам зазначав, – «лебединою піснею», – був твір «Реформа на черзі», у якому він виступає прихильником системи біметалізму та захищає ідею існування такої грошової системи, коли б золото і срібло були узаконеним загальним еквівалентом і склали основу грошового обігу в країні. Його дослідження за темами: «Походження етрусків», «Про пісні Великооруські і Малоруські» свідчать про широке коло інтересів вченого.

Помер І.П. Сокальський 30 квітня 1896 року.

(зі статті автора: доц., к.е.н. О.І. Давидов)